

Harku valla TEATAJA

Tiraazh 4000

Veebruar 2005

NR. 4 (146) TASUTA www.harku.ee

Täna lehes:

Muutused toimetulekutotevuse taotlemise tingimused

Kodukant: Elu Kumna mõisas

24. veebruaril tähistame iseseisvuspäeva

Tulemas on Harku valla meistrivõistlused võrkpallis

C- vitamiin aitab kevad- väsimuse vastu

Libedad teed nõuavad juhtidelt suuremat ettevaatlikkust ja tähelepanu

Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega on sätestatud teede seisunditasemete ja talihoolituse nõuded, mille järgi paljude kõrvalteede seisunditase ei nõua nendel teedel libedusetõrjet. Selline on näiteks autojuhtide närve kulutav riigimaanteelõik Rannamõisa kirikust Keila-Joa poole. Maanteeameti Harju osakonna juhataja Enn Pertensi sõnul on tuleval aastal kavas muuta teede seisunditase. Hetkel aga on olukord Harku valla teedel väga erinev sõltuvalt tee tasemest, kuuluvusest ja hooldajast. Riigimaanteid hooldab AS Aspi, Harkujärve küla teid AS Ceres, Tabasalu aleviku sise- ja kõnniteid ning platse OÜ Strantum. Ülejäänud valla teede hooldusega tegeleb AS Soomerite Auto. Harku valla teehoolduse küsimuste jaoks on neil avatud meiliaadress harkuteed@soomerite-auto.ee ning helistada saab ka telefonil 505 1122, millele vastab hetkel Valdeku Kivistiku. Tema sõnul helistavad inimesed põhiliselt tugeva tuisu ja lumesaju korral, kui kõrvalteedelt on raske välja pääseda.

Kohtused Haabersti linnaosa ja Harku valla juhid

1. veebruari õhtul toimus Tallinnas Haabersti linnaosa ja Harku valla juhtide nõupidamine eesmärgiga vahetada infot linna ja valla ühiste piirialade arendamise ja planeeringute kohta. Tallinna ja Harku piirialade planeerimisotsused mõjutavad tuhandeid elanikke ning kujundavad sealset elukeskkonda. "Kohtumine oli vajalik, sest koostöös tekib parem võimalus vaadata piirialasid kui tervikut ja püüda arendamiseks leida ka ühiseid lahendusi," ütles Harku valla arhitekt Kristiina Ott.

Tallinn on lähiaastatel Tabasalu suunal kokku kasvamas Harku vallaga. Haabersti linnaosas Rannamõisa tee ääres ning Astangu - Harkujärve piirkonnas on menetluses olevate detailplaneeringute kogumaht ligikaudu 3000 korterit ja maja. Ligikaudu sama suures mahus on Harku vallas detailplaneeringuid töös Tallinnaga piirnevas Apametsa piirkonnas ja Harku järvega piirneval alal.

Vesta Uuetoa

Harku valla avalike suhete spetsialist

Aasta märksõnad on haridusobjektid ja infrastruktuur

Vallavolikogu võttis 20. jaanuari istungil vastu 2005. aasta eelarve mahuga 87,1 miljonit krooni. Eelarve maht on mullusest 6,2 mln krooni võrra suurem.

Volikogu poolt vastu võetud eelarve tulude maht on "vaid" 7,6% võrra suurem kui 2004. aastal, sest vallavalitsus oli eelarve tulude kasvu planeerimisel seekord ettevaatlikum. Samasuguse tempoga kasvas ka vallaelanike arv ja 2005. a algul elas Harku vallas elanikeregistri andmetel 7812 elanikku.

Kuigi elanike arv kasvas ja eelarvesse laekus rohkem tulumaksu, pidurdus kasv eelmisel aastal tulumaksu omavalitsustele eraldamise põhimõtete muutmise tõttu. Kui varem sai vald oma eelarvesse 56% elanikelt laekuvast tulumaksust (26%-st), siis alates 2004. a suvest 11,4% elanike brutotulust. Negatiivselt mõjus see muutus nendele valdadele, kus elanike keskmine palk Eesti keskmisest kõrgem.

Kinnitatud eelarve kuludest ligi pool ehk 42,1 mln krooni kasutatakse haridusasutuste ülalpidamiseks ja uue

lasteaiatöö käivitamiseks, 15% ehk 13,8 mln krooni vallamajanduse tööde tegeviseks, 8,9 mln (9,7%) krooni elamu- ja kommunaalmajanduse arendamiseks jne. Eelarve peatähelepanu on haridusobjektide ja infrastruktuuri väljaehitamisel.

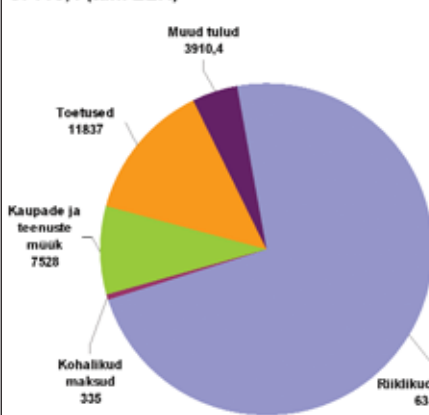
Suuremate investeeringutena peab 2005. aastal valmima 144-kohaline Rannamõisa Lasteaed, Harku aleviku kanalisatsioonitrass ühendatakse Tallinna linnaga ning ehitatakse välja Rannamõisa küla vee- ja kanalisatsioonitrassid ning ühendatakse Tabasalu trassidega. Valminud on Tabasalu Ühisgümnaasiumi algklasside maja projekt ning ehitus tahetakse käivitada kohe pärast läbirääkimisi pankadega.

Tänavavalgustuse ehitamise ras-

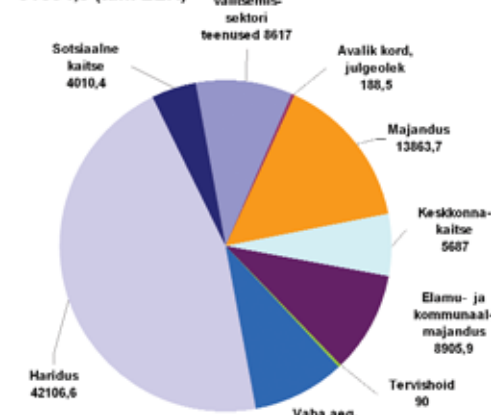
kuspunkt on sel aastal suunatud Väana külasse. Lisaks on plaanis valgustada Orava tänav Tabasalus, ristmik Rannamõisa kiriku juures ja mitmed väiksemad objektid. Teedeehituses jätkub töid kõikjal üle valla. Vallavalitsuse suurema tähelepanu all on sel aastal jalgteed. Tähtsamaks objektiks on Tabasalu tõusu jalgtee lõplik väljaehitamine. Koostöös Teedeametiga on projekteerimisel kergliikluse teed Tabasalust kuni Väana-Jõesuuni. Ehitamisele ja remontimisele minevate objektide nimekiri on toodud volikogu poolt 2004. a oktoobris kinnitatud tegevuskavas.

Vello Viibur
Bivallavanem

Tulud kokku
87110,4 (tuh. EEK)

Kulud kokku
91594,6 (tuh. EEK)

Koduvalla elukvaliteeti saad parandada ka sina

Meie kõigi sooviks on, et elu Harku vallas muutuks päev-päevalt paremaks. Tahame turvalist ja puhast elukeskkonda, aukudeta tänavaid ja hästivalgustatud teid. Näeme ideaalis, et meie laps saab kohe lasteaiakoha ja et tema koolimaja on kaasaegne ja lapsesõbralik. Soovime, et võimalikult kiiresti abistataks eluraskustesse sattunud. Unistame, et erinevad sportimisvõimalused ja huviringid, kauplused ja kaubamajad oleksid kodule võimalikult lähedal. Ja pahandame, et kõik veel nii ei ole. Kas aga oleme mõelnud, et Harku valla kiiremale arengule saab igaüks ka ise kaasa aidata?

Harku vald kasvab, ehitustegevus siin on üliaktiivne. Aga kui uus kodu valmis ja soolaleivapidu peetud, jääb nii mõnelgi inimesel tegemata viimane, kuid oluline samm - enda registreerimine Harku valla

elanikuks. Et see toiming kõigil kiiresti ja tõrgeteta läheks, toome siinkohal ära registreerimiseks vajalikud dokumendid.

Valda registreerimiseks on vaja:

1. Täita elukoha teade, mille leiata Harku valla koduleheküljelt www.harku.ee "taotluste vormid" alt.
2. Lisada elukoha omamist tõestava dokumendi (kus on näha omaniku nimi ja elupaiga aadress) koopia. Selleks võib olla ostu-müügileping, kinkileping, pärimistunnistus, erastamisleping või kinnistamisotsus. Üürilisel on selleks üürileping. Kui üürilepingut ei ole, peab elukohateade selleks ettenähtud kohta olema kantud omaniku andmed ja allkiri ning lisatud omaniku elukoha omamist tõestava dokumendi ning passi või ID kaardi koopia.
3. Koopia sisseregistreeritavate isikute passist või ID kaardist, alla 15. aastastel lastel sünnitunnistusest.

Nimetatud dokumendid võib saata postiga aadressil Ranna tee 1, Tabasalu, Harjumaa 76901. Palume kirjale lisada

oma telefoninumber juhaks, kui on vaja Teie andmeid täpsustada. Arusaamatuste ärahoidmiseks on parem dokumendid vastuvõtupäevadel vallamajja isiklikult ära tuua. Kohapeal saab registreerimiseks vajalikest dokumentidest teha ka tasuta koopiaid. Registripidaja Eha Kreegi ootab teid esmaspäeviti kell 14.00-17.30 või neljapäeviti kell 9.00-12.00. Infot saab telefonil 600 3847.

1. jaanuari 2005. a seisuga oli Harku valla elanikeregistris 7812 inimest. Me ei tea täpselt sissekirjutuse inimeste arvu. Aga me teame, et nende pärast jääb vallal aastast saamata tuhandeid tulumaksukroone, mille laekumine aitaks kiiremini parandada meie kõigi ühise koduvalla elukvaliteeti. Seepärast tule juba täna ja registreeri ennast Harku valla elanikuks, et saaksime kõigi nägemused ideaalkorras vallast kiiremini ellu viia.

Vesta Uuetoa

See on sinu valik

Edukalt on lõpule jõudnud 2004. aasta juulist detsembrini Lääne-Harjumaa viie omavalitsuse (Harku vald, Keila linn, Nissi vald, Saue vald ja linn) koostöös läbi viidud projekt "See on sinu valik", mille eesmärk oli alkoholi, suitsetamise ja narkootikumidega seotud esmatasandi preventsiioon viiendate klasside õpilaste ja kaudselt ka nende vanemate seas. Omavalitsuste lastekaitse töötajate algatatud projekti tarbeks said vastava koolituse omavalitsuste noorsootöötajad ning noorsoopolitseinikud. Harku valla koolides viisid projekti läbi noorsootöötaja Kaja Rasmann ja Tabasalu

Ühisgümnaasiumi sotsiaalpedagoog Karin Oinberg.

Harkujärve ja Väana Lasteaed-algkoolis ning Tabasalu Ühisgümnaasiumis toimusid ennetusnädalad, mille jooksul grupitöö, rollimängude ja arutelude kaudu õpetati lapsi valikuid tegema. Õpilased täiendasid oma teadmisi ja arusaamu alkoholi, tubaka ja narkootikumide ohtlikkusest. Kogu projektis osales 450 Lääne-Harjumaa viienda klassi õpilast. Koolituse saanud programmijuhid jätkavad ennetustööd 2005. aasta septembris järgmiste viiendate klassidega. Projektis osalenute tagasiside on olnud positiivne: lastele meeldisid eakohased ja huvitavad ülesanded, lapsevane-

mad teadvustasid oma osa ennetustöös ning süvenes koostöö noorsootöötajate, lastekaitse spetsialistide ning õpetajate vahel.

Helve Keel
Lastekaitse spetsialist

Rollimängudes õpiti uimastitega seotud teemadel arutlema ja õigeid valikuid tegema.

Harku vallavalitsuse 08. veebruari istungi ülevaade

Haridus- ja sotsiaalküsimused. Vallavalitsus rahuldab küttetoetuse, koolilõuna, ravi- ja rehabilitatsioonitoetuse, tegevustoitsete ning hoolduskulude osalise kompensatsioonimise taotlused.

Arengu- ja planeerimisküsimused. Projekteerimistingimused määrati Kumna ja Tutermaa küla lokaalvõrgu renoveerimise ning

Tiskre külas Alasniidu elamurajooni maagaasi jaotustorustiku ehitusprojekti; Väana külas Otsa maaüksuse sise- ja kergliiklusteede ning Kiia-Väana-Viti teelt kinnistutele juurdepääsutee ja tänavavalgustuse tööprojekti ning Otsa tee veevarustuse ja kanalisatsiooni tänavavõrkude ehitusprojekti ning Tiskres Käämo tee 31 kahe korteriga elamu ehitusprojekti koostamiseks. Korteriühistule Punapart eraldati vahendid elamu fassaadi soojustamiseks.

Ehitusload anti Alasniidu elurajooni kaabelliini ja sidevarustuse ehitamiseks; Liikvas AÜ Metsjärve 9 aiamaja ning Tiskres Käämo tee 23 ja Oja tee 6 ning Murastes Nõlvaku 1 elamute ehitamiseks.

Maa- ja keskkonnaküsimused. Määrati ehitise teenindamiseks vajalik maa ning moodustati järgmised katastriüksused: Harkus Tähetorni 61a, Harku Karjääri ja Harku Karjääri tee katastriüksus. Rannamõisa ja Tiskre

külades asuvate katastriüksuste andmed viidi vastavusse asustusüksustega (Tabasalu alevik, Laabi küla või Harkujärve küla). Majandusküsimused.

Vallavalitsus kinnitas valla koolide õpetajatele 2005. a lisatasudeks ette nähtud palgafondi suuruse. Volikogule esitatakse "Väana mõisa-kompleksi arengukava". Kaetakse Harku valla noorte puhkpilliorkestri laagri kulud.

Harku vallavalitsuse 15. veebruari istungi ülevaade

Haridus- ja sotsiaalküsimused. Vallavalitsus rahuldab küttetoetuse, koolilõuna ja tegevustoitsete taotlused.

Arengu- ja planeerimisküsimused. Projekteerimistingimused määrati Rannamõisas Ringtee 4c pumpla elektrivarustuse; Tabasalus Nõmme tee ja Kalda elamukvartali sidevarustuse ning Käbi ja Ranniku tee ning

Tammede allee veevarustuse ja kanalisatsiooni tänavavõrkude ning Tiskres Tammeaugu maaüksusel Oja tee tänavavalgustuse ehitusprojekti koostamiseks. Samuti Tiskres Sütemetsa tee, sellega piirneva kergliiklustee ja Kiriku teest kuni Kalda tänavani tänavavalgustuse tööprojekti koostamiseks. Ehitusload anti korterelamute ehitamiseks Tiskres Väälja 1-6, 8 ja Liiva 7 ning ridaelamu ehitamiseks Sütemetsa tee 8; elektrivarustuse ehitamiseks Liikvas Paju-4, Kople 1, Kople III-1 maaüksus-

tel ning elamu ehitamiseks Tabasalus Leevikese 5. Projekteerimistingimused määrati Harkujärve külas Põllu 7a-6 elamu ja kahe abihoone; Väana-Jõesuus Terra põik 2 elamu; Tiskres Toome tee krundile kahe korteriga elamu; Rannamõisas Merihobu tee 29a krundile elamu ehitusprojekti koostamiseks ning Naage külas AÜ Siinus krundile nr 42 aiamaja rekonstrueerimisprojekti koostamiseks. Maa- ja keskkonnaküsimused.

Maa ostmiseõigusega lubati erastada Soo III-6

Tabasalus, Kumna linnad, Türialsus Türialsu-2 krunt nr 45 ja Rita 53 katastriüksused. Kinnitati 2005. aastal maamaksusoodustust saavate isikute nimekirja. Tutermaal Kurma-Hansu kinnistu jagamisel moodustatud katastriüksustele määrati nimed ja sihtotstarbed. Määrati ehitise teenindamiseks vajalik maa Väana külas. Majandusküsimused.

2005. a hariduskulud jaotati valla koolide vahel.

Harku vallavolikogu 17. veebruari istungi ülevaade

Esimesel lugemisel oli Väana mõisakompleksi arengukava. Tunnistati kehtetuks Harku vallavolikogu 20. mai 1997. a otsus nr 48. Väana laokompleksi maa otsustati taotleda munitsipaalomandisse. AS Gaasienergia kasuks seati isiklik

kasutusõigus Lasteaia tee kinnistule Rannamõisas. Teisel lugemisel oli huvihariduse toetamise kord teise kohaliku omavalitsuse huvialakoolis. Kuulati informatsiooni Harjumaa Tervisekonverentsi pöördumisest. Kehtestati koos detailplaneeringut (ilmuvad järgmises lehes) ja võeti vastu üks üldplaneering.

Algatatud detailplaneeringud

15. veebruaril 2005 korraldusega nr 215 on algatatud Harku alevis Klubi tn 7 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamine eesmärgiga maa sihtotstarbe muutmise seoses olemasoleva hoone ümberehitamisega kuni 6 korteriga elamuks, planeeritavale alale jäävate krun-

tide piiride ning ehitusõiguse täpsustamine, heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Klubi tn 7 kinnistu suurus on 876 m².

Detailplaneeringute avalikud väljapanekud

7. märtsist kuni 4. aprillini 2005. a toimub Tabasalus Ranna tee 1 Harku valla Tiskre küla APAMETSA PIIRKONNA üldplaneeringu teistkordne avalik väljapanek seoses üldplaneeringu lahenduse muutmise. Muudeti planeeritava ala piiri, sisetee võrku ning perspektiivset maakasutust Klooga maantee 200 meetri laiusel alal.

04. märtsist kuni 18. märtsini 2005. a toimub Tabasalus Ranna tee 1 Laabi külas Luigaperes I maaüksuse detailplaneeringu avalik väljapanek. Planeeritava ala suurus on 3,73 ha. Planeeringu eesmärgiks on maa sihtotstarbe muutmise ja lahenduste andmine vajalike kommunikatsioonivõrkudega varustamiseks. Krundi sihtotstarve on tootmist, millele

kavandatakse lehtmehalli töötlemise tehas. Krundile on lubatud ehitada kuni 2 hoonet, maksimaalne korruselisus on 2, hoone kõrgus kuni 16 m. Katuste lubatud kalle on 0°-30° ja maksimaalne hoonesustalune pind on 13500 m². Täiendavat informatsiooni saab igal tööpäeval telefonil 600 3858.

Eskiislahenduste tutvustamine

03. märtsil 2005 kell 14.00 toimub Tabasalus Ranna tee 1 Harku valla Suurupi küla Kalama I maaüksuse eskiislahenduse arutelu, **kell 13.30** Harku valla Muraste küla Pankrannik-3 elamurajoon (Rehe-I, Ado-III, Ado-IV) eskiislahenduse arutelu. Täiendavat informatsiooni saab igal tööpäeval telefonil 600 3858.

Haridus- ja sotsiaalhoolekande osakondade töötajad vahetasid kogemusi

9. veebruaril kohtusid abivallavanem Ott Kasuri ja sotsiaalhoolekande osakonna juhataja Tiia Spitsõn Viimsi valla abivallavanema Jaan Alveri ja sotsiaalmeti töötajatega eesotsas Reet Järvega. Kohtumisel käsitletud teemade ring oli lai – hooldajatoetuste määramine ning sotsiaalteenuste ja toetuste võimaldamine vallaelanikele, kooliõpilaste transpordisoodustused ja õpilaste transpordi korraldamine ning koolide ja koolieelsete lasteasutustega seonduv. Tutvustati oma valla elanikele võimaldatavaid teenuseid ja toetusi, räägiti ka vaba aja veetmise ja sportimise võimalustest valdades. Seekord toimus nõupidamine Viimsi val-

las, järgmine kohtumine on kavas kevadel Harku vallas. Kindlasti aitavad sellised teiste valdadega korraldatud infovahetused leida paremaid lahendusi ka koduvalla küsimustele.

Tiia Spitsõn
Sotsiaalhoolekande osakonna juhataja

Tiia Spitsõn, Ott Kasuri ja Viimsi valla abivallavanem Jaan Alver haridus- ja sotsiaalhoolekande küsimusi arutamas.

Vee hind

Harku vallavalitsuse 18. jaanuari 2005. a korraldusega nr 73 on kehtestatud vee hinnad Suurupi külas OÜ Suurupi Vesi tegevuspiirkonnas. Alates 01. maist 2005. a on füüsiliste isikute joogivee teenushinna põhitariif **8 krooni 47 senti kuupmeeter** ja heitvee teenushinna põhitariif **11 krooni 86 senti kuup-**

meeter. Teenushindadele lisandub käibemaks vastavalt käibemaksuseaduses fikseeritud määradele.

Harku vallavalitsuse 18. jaanuari 2005. a korraldusega nr 74 on kehtestatud vee hinnad Suurupi külas OÜ Pärtli KV tegevuspiirkonnas. Alates 01. maist 2005. a on füüsiliste isikute joogivee teenushinna põhitariif **8 krooni ja 47 senti kuupmeeter** ja heitvee

teenushinna põhitariif **11 krooni 86 senti kuupmeeter**. Teenushindadele lisandub käibemaks vastavalt käibemaksuseaduses fikseeritud määradele.

Harku vallavalitsuse 01. veebruari 2005. a korraldusega nr 131 on kehtestatud vee hinnad Harkujärve külas MTÜ Järvekalda tarbijatele. Alates 01. maist 2005. a on füüsiliste isikute joogivee teenushinna põhitariif **8 krooni**

kuupmeeter ja heitvee teenushinna põhitariif **12 krooni kuupmeeter** ning juriidiliste isikute joogivee teenushinna põhitariif **18 krooni 65 senti kuupmeeter** ja heitvee teenushinna põhitariif **20 krooni 34 senti kuupmeeter**. Teenushindadele lisandub käibemaks vastavalt käibemaksuseaduses fikseeritud määradele.

§ Toimetulekutoetuse muudatustest

1. jaanuarist 2005. a muutusid toimetulekutoetuse taotlemise tingimused, pere sissetulekute hulka arvatavad tulud ja toimetulekupiir. Toimetulekutoetuse määramist reguleeriva sotsiaalhoolekandeseaduse §-i 22 alusel on õigus toetusele perekonnal või üksi elaval isikul, kelle kuu netosissetulek peale alalise eluruumi kulude mahaarvamist jääb alla toimetulekupiiri.

Toimetulekupiir üksi elavale isikule või

pere esimesele liikmele on käesolevast aastast 750 krooni, perekonna teisele ja igale järgnevale liikmele 600 krooni. Toimetulekutoetuse määramise aluseks on toetuse taotleja ja temaga koos elavate pereliikmete sissetulekud. Toetuse arvestamise aluseks on kõigi pereliikmete eelmise kuu netosissetulek, jooksva kuul tasumisele kuuluvad eluruumi alalised kulud ning kehtestatud toimetulekupiir.

Pere tulude hulka arvatakse 2005. aastast riiklikult makstavad lastetoetused, välja arvatud kolme- ja enamalapselise pere toetus. Juhul, kui toimetulekutoetuse saaja kasvatab lapsi üksinda, makstakse talle täien-

davalt 200 krooni kuus pere kohta. Muutunud on ka toimetulekutoetuse määramisel arvestatavate eluruumide alaliste kulude piirmäärad Harku vallas - **1. oktoobrist kuni 30. aprillini 22 krooni normpinna 1 m² kohta ja 1. maist kuni 30. septembrini 12 krooni normpinna 1 m² kohta.**

Toetuse taotlejal tuleb avalduses üles loetleda pere omandis või kasutuses olev kinnis- ja vallasvara (maa, korter, maja, sõidukid, tootmis- ja teeninduspinnad jne), aktiivid, osakud ja väärtpaberid. Nimetatud varade olemasolu ei välista toetuse saamist, kuid nendega tuleb arvestada kui vahenditega,

mida on võimalik kasutada puuduse likvideerimiseks. Toimetulekutoetuse taotlemiseks tuleb Harku vallavalitsusele esitada avaldus toetuse taotlemise kuu **20. kuupäevaks**. Toetuse taotleja peab olema kantud Harku valla elanikeregistrisse ja elama alaliselt Harku vallas. Toimetulekutoetuse avalduse vormid on saadaval vallavalitsuses infolauas ja Harku valla koduleheküljel.

Tiia Spitsõn
Sotsiaalhoolekande osakonna juhataja

Minu rõõmud

16. veebruaril avati Tabasalu raamatukogus laste loovtööde näitus "Minu rõõmud". Esinesid Tabasalu muusikakooli õpilased, kokkuvõttes tegi konkursi läbiviija Koidu Oja. Näitus jääb avatuks lähikuudeks. Harku valla Lastekaitse Ühingu juhatuse liige Helve Keel (pildil) märgib, et nii kirjanduslikes kui ka kujutava kunsti töodes pidasid lapsed oluliseks pere ja sõpradega koos olemist ja tegutsemist.

12. märtsil kell 10.00 toimuvad Tabasalu Spordikompleksis Harku valla meistri-võistlused võrkpallis

Võistlusel võivad osaleda kõik Harku vallas elavad, õppivad ja töötavad võrkpallurid. Igas võistkonnas peab korraga väl-

jakul olema vähemalt kaks naismängijat. Osavõtumaks võistkonnale 150 krooni (tasutakse enne võistluse algust kohapeal). Registreerumine 8. märtsini (k.a) telefonil 551 1771 või e-maili aadressil vaaks@hotmail.com

Milvert Vaaks
Tabasalu Palliklubi

Kodukant Kuidas elas Kumna mõisarahvas noores Eesti Vabariigis kahe sõja vahel

Saal vanas peahoones, tundmatu kunstniku akvarell, 1860ndad.

Revolutsioonijärgselt Venemaalt põgenes Eestisse paremaid aegu ootama baltisaksa sidemetega härrasrahvast, kes siinsete mõisate ellu uut ja omamoodi värvingut tõi. Kumnasse koondus venestunud Meyendorffide hõimukoloonia, kus võeti lahkelt

vastu kaugemaid ja lähemaid sõpru ning sugulasi.

1919. aastal Eesti Asutava Kogu poolt vastu võetud Maareformi seadusega võõrandati Eesti riigi omandisse 874 rüütlimõisa ühes hoonete ja maaga. Meyendorffide valdusse jäi vaid mõisasüda. Uue majandusliku olukorraga toime tulemiseks tuli mõisaelanikud ja ka külalistel käed töös hoida. Meyendorffide majapidamine oli Tallinna Vene turul tuntud oma aiasaaduste poolest. Mõisa kolme hektari suuruse ja viiesaja aknaga taimelavade eest kandsid hoolt keskaelised parunessid. Pärast tulusat müügipäeva turul sukeldusid Kumna daamid Tallinna seltsiellu. Suviti peeti mõisas ka pansionaati paarile tosinale mitmelt maalt pärit noorele inimesele. Hind oli soodne, kuid külaline pidi ise oma voodi ära tegema ja abistama ka majapidamises. Turureisidel kaasas käimine oli külaliste seas hinnatud lõbu, kuigi teekonda alustati hommikul pool neli, et suuremate raputamisteta enne seitset Tallinna jõuda. Balalaikamäng, masurka ja vene kodu avatus muutsid Kumnas viibimise

külalistele unustamatuks.

Vabameelsete ja kunstnikuloomuga Meyendorffide hoonete interjööri oli segadik luksusest ja odavast pudipadist, millel laotus tolmukord. Majapidamist korraldati erilise pedantsuseta. Sel perioodil Kumna mõisarahvaga aktiivselt suheldud rootslane Carl Mothander kirjeldab elu mõisas järgmiselt: "Kumna kohal hõljus hommikust õhtuni otsekui kära ja kildamise pilv ning imetabane, tsivilisatsioonist vabastav armastusväärne minnalaskmismeeleolu. See oli vene kodu, kus valitses vabadus kõikidest kunstlikest kütkestest."

Paviljon pargis

Ivi Toluk

Külalised Harku vallavalitsuses

9. veebruaril käisid Harku vallavalitsusega tutvust tegemas Tabasalu Tibutare lasteaia 30 last, kes sügisel kooliteed alustavad. Pooleteise tunni jooksul tutvustasid vallavanem Sulev Roos ja abivallavanem Ott Kasuri lastele vallaametnike tööd ja tööruume, tehes neile põhjaliku ekskursiooni vallamajas. Külaskäik lõppes volikogu saalis, kus vallavanem koolielikutele põhjalikumalt Harku valda ja omavalitsuse juhtimist tutvustas ning abivallavanem väikese teadmiskontrolli korraldas.

Vallavalitsuse liikmed aastal 2035?

Vallavanem Sulev Roos koos noorte külalistega

Tekst ja pildid: Vesta Uuetoa

C-vitamiin aitab kevadväsimuse vastu

Meditsiinistatistika järgi tunneb kevadväsimust umbes kolmveerand täiskasvanutest. Kõige raskem periood on veebruarist aprillini lõpuni, kui inimesi tabavad ka C-vitamiini vähesusest tingitud haigused. C-vitamiin kaitseb organismi nakkuste eest ja aitab luua antikehi. Pimedal ajal toodab organism ka rohkem hormooni nimega melatoniin, mis soodustab inimestel väsimuse, meeleoluhäirete ja masenduse teket. Kevadel lähivad organismi biorütmid tasakaalust välja ja meie elukeskkond häälestub uuele

aastaajale, mis viib normist välja meie immuunsüsteemi. Eriti oluline on sel perioodil jälgida oma toitumist. Arstide ja toitumisspetsialistide nõuanded selleks perioodiks on järgmised:

- * süüa päevas 200 g puuvilja ja 500 g juurvilja. Rohkem on kevadeks C-vitamiini säilinud hapukapsas ja kaalikas. Jämedalt riivitud kaalika- või porgandisalatite tuleks lisada mõni tilk sidrunimahla, sest hapete toimel C-vitamiin ei oksüdeeru. Väga vitamiinirikas on juurseller, hea toorsalati saab punapeedist, porgandist ja kapsast.
- * 200 g aed- ehk lehtsalatit rahuldab päevase C-vitamiini vajaduse.
- * juua päevas üks-kaks klaasitäit kibuvitsamarjateed.

Retsepte:

Roheline salat

0,5 hiina kapsast, 100 g naati, 100 g porru- lauku, 200 g värsket kurki, 1 õun, peotäis tilli. Toiduained peenestada, segada küüslauguga maitsestatud õli, veiniäädika ja punega.

Porgandi-rosina salat:

300 g riivitud porgandeid, umbes pool klaasi leotatud rosinaid, maitse järgi mett, äädikat, kaneeli ja majoneesi.

Hiina kapsas tomatitega:

natuke sellerit, porgandit, peterselli, 2 väikest hiina kapsast, 2 küüslauguküünt, tomateid, oliiviõli, soola, pipart.

Hapukapsa-sibulasalat:

hapukapsaid, hakitud mugulsibulat, õli.

24. veebruaril tähistame iseseisvuspäeva

1918. aasta veebruaris levitatud "Manifest

kõigile Eestimaa rahvastele" kuulutab Eestimaa tema ajaloolistes ja etnograafilistes piirides iseseisvaks demokraatlikuks vabariigiks. 87 aasta vanune dokument pole vaatamata oma kõrgele eale aktuaalsust kaotanud ka täna. Manifest kuulutab Eesti Vabariigi poliitiliselt erapooletuks ning sätestab Ajutise Valitsuse juhtumõtted (kodanike kaitse vabariigi seaduste ja kohtute ees, kodanikuvabadused, korralduse ning seaduseelnõude välja töötamise). Manifest lõppeb sõnadega: "Eesti! Sa seisad lootusriikka tuleviku lävel, kus sa vabalt ja iseseisvalt oma saatust võid määrata ja juhtida! Asu ehitama oma kodu, kus kord ja õigus valitseks, et olla vääriliseks liikmeks kultuurrahvaste peres! Kõik kodumaa pojad ja tütreid, ühinegem kui üks mees kodumaa ehitamise pühas töös! Meie esivanemate higi ja veri, mis selle maa eest valatud, nõuab seda, meie järeltuljad põlved kohustavad meid selleks. Elagu iseseisev demokraatlik Eesti Vabariik. Elagu rahvaste rahu!" Allkiri: Eesti Maapäeva vanemate nõukogu, veebruar 1918.

Vääna Lasteaed-alkkool kutsub külla

02. märtsil ootame peresid Vääna kooliga tutvust tegema. Vääna mõisas on vaimuvalgust antud juba 150 aastat. Täna sel päeval on Vääna Lasteaed-alkkoolis lisaks kahele lasteaiarühmale ka kuus liitklassi. Meie väike kool on kodune, ta pole liiga suur ja hoomamatu, et tekitada hirmu äraeksimise ees. Seal on pigem perekondlikud kui ametialased suhted. Kõik õpilased tunnevad õpetajaid ja teavad kogu kooli õpilasi. Väikeses koolis pole kohta varjatud koolivägivallal ega anonüümsetel kiusajatel. Väikeses koolis on kõigil võimalus oma head ideed ellu viia. Kodulähedane kool jätab lapsele rohkem aega ja energiat koolitööga tegelemiseks. Ja küsige lapse käest, millesse kooli tema tahab minna. Ehk on see mõnus mõisakool, kuhu on 10-20 minuti tee ja kus käivad juba ta sõbrad-naabrilapsed, kõik koos nagu Bullerby.

Anu Kihulane
Vääna Lasteaed-alkkooli hoolekogu esinaine

Päästeamet korraldab lastele päästetee-omaloomingu võistluse

Oodatud on kujutav kunst (joonistused), kirjatööd (esseed, luuletused) või muu looming (meisterdused, animatsioonid, laulud). Neljas vanuseastmes (koolieelsed lasteasutused, algklasside, põhikooli ja gümnaasiumi õpilased) läbi viidava võistluse teemad on: **Tahan saada päästetöötajaks Kulutules hävib loodus Hädaabinumber 112**

Suitsuandur, tulekustuti ja tuletekk minu kodus
Nublu - minu sõber
Mina lõhkekeha ei näpi
Kui minu kodus juhtu(b)s õnnetus...
Võistlustööd saata hiljemalt **1. aprilliks 2005** Harjumaa Päästeteenistuse arengu- ja avalike suhete büroo aadressil Ankru 12, TALLINN 11713. Tööle tuleb lisada töö autori ees- ja perekonnanimi ning kontaktandmed, klass/rühm ja vanus, kooli/lasteaia nimi ja aadress, juhendaja nimi ja kontakttelefon, aastaarv. Tublimad autorid saavad auhinnad ning parimatest töödest pannakse Rahvusraamatukogus üles näitus.

3. ja 4. klassi õpilased koos õpetaja Kelly Keevalikuga

KUHU MINNA

26.02 Kalevi Spordihallis
kell 11.00 - 20.30 turniir **Karate Estonian Open**

27.02 Kadrioru lossis **kell 18.00**
kontsert Akadeemiline Kammermuusika: Slaavi Stiilis

27.02 Kristiine Spordihallis **kell 9.00**
jalgpalliturniir Junior CUP

Pildid: Tatjana Rahamägi

Õnnitlused:**Palju õnne
hällilastele!**

86	Klarissa Kelner	01. 03
82	Endla Männik	01. 03
82	Antonina Simakova	03. 03
82	Evi-Erika Jagus	07. 03
80	Jaanus Tasuja	06. 03
70	Helve Rehepapp	06. 03

Juubeliõnnitlused!Harkujärve Lasteaed-
algkooli perelt

55	Lea Sullin
45	Ene Hiiepuu

SILMADE KONTROLL

Taas on võimalus kontrollida nägemisteravust ja tellida prille vallas kohapeal. Silmi kontrollib ja prille müüb OÜ SILMARÕÖM. Erialaarsti vastuvõtt toimuvad nii Tabasalu kui Harku perearstikeskuses. Pakutakse laias valikus plastik ja metallraame. Arstivisiit on tasuline - 100 krooni. Prillide tellijatele on nägemisteravuse kontroll tasuta. Järjekordade vältimiseks on soovitatav aeg kinni panna. Tellitud prillid saadetakse tellijale posti teel 2 nädala jooksul. Postikulud kannab OÜ Silmarõõm.

Vastuvõtt:

Tabasalu Perearstikeskuses 10. märtsil kell 9.00-19.00. Registreerimine tel. 607 6362.

Harku Perearstikeskuses 11. märtsil kell 13.15-17.30. Registreerimine tel. 656 0662.

Täiendav info Harku vallavalitsuse telefonil 600 3867.

Tiia Spitsõn

Sotsiaalhoolekande osakonna juhataja

Kennel SKYLIT
müüb Tiibeti
Mastifi kutsikaid.

Sündinud 07.02.2005,
8 kutsikat (4 isast ja 4 emast). Kõik kutsikad mustad oranziga. Kutsikad on perspektiivsed valvakoerad, suurekasvulised, ideaalsed territooriumi ja kodu valveks, peresõbralikud. Vaktsineeritud ja kiibiga. Loovutus alates kaheksandast nädalast. Ühendust palun võtta telefonidel 678 0899 õhtuti või 528 7714.

Müüa bernhardiini ja chow chow kutsikad kennelist Buffy's Teddybear.

Kutsikatel on mikrokiip, europass ja nad on vaktsineeritud.
Tel. 502 7710, 5902 9050, 609 9677.
Email: kaseti.expert@mail.ee

Restoran BabyBack Ribs & BBQ
asukohaga Tabasalus
pakub tööd
KOJAMEHELE
Info tel. 565 8993

Euro Oil

Vääna-Viti tankla võtab tööle Müüja-operaatori.
info 662 0130, info@eurooil.ee

Lapseootel ja titaga lapsevanemad!

25.02-12:30 Tibutares - Imetamise hea algus
9.03-17:00 Spordikompleksis - Uni ja unehäired
18.03-12:30 Tibutares - Rinnalapse kaka

Loe lähemalt: www.mustik.ee või
helista 5657 5774

Ostame kinnistuid Harku vallas

al. 1,0 ha. Al. Rannamõisa algusest
(Apametsa hind kuni 120 kr/m²) kuni Lohusaluni.
Hind kokkuleppel. Oodatud kõik pakkumised!
Maakler Raimond Irjas tel: 626 6455, 511 8337
raimond@eri.ee

TARKUS TULEB TASAPISI!

Ootame kõiki praegusi ja
tulevasi lapsevanemaid
lahtiste uste päevale
2.märtsil, kell 8.15 - 15.45.

Vääna Lasteaed - algkooli pere.

Raamatupidamisteenused

OÜ, KÜ, FIE, MTÜ.
Tel. 527 3923
erten@erten.ee

Often Grupp OÜ

ostab maid Harku vallas.

Tel. 671 0330
5347 0888

COPOWER OÜ

Elektrigeneraatorid 1-3000 kW
Tuulegeneraatorid 1-100 kW
Keevitusgeneraatorid, pumbad
Tel. 517 1111
www.copower.ee

ABITELEFONID

HARKU VALLAVALITSUSE INFOSEKRETÄR		600 3848	
Häirekeskus	112	Valla politsei	603 2053
Kiirabi	112	Loomaarst	
Politsei	110	Villem Tammemägi	607 6309
Falck Eesti	1911	Tabasalu Perearstikeskus	607 6362

Saksa lambakoera kutsikad
kennelist "HELEROS" Tabasalus!

Saksa aretus, terve närvisüsteem,
kindel iseloom.
Kasvatus-, koolitusnõuanded
kasvatajalt.

Ärge kõhelge, saate intelligentse
sõbra pikkadeks aastateks!

Tel. 510 3438 heli@heleros.ee
www.heleros.ee

Tule 5. märtsil Hansapanga Õismäe kontorisse

LAENU LAUPÄEVALE!

Kell 10.00-17.00 ootavad Sind: • väike intress,
• meie laenuspetsialistid ja
• võib-olla ka Sinu uus kodu.

Oled oodatud Hansapanga kontorisse Õismäe tee 1b. Eelnevalt saad end registreerida telefonil 659 9606.

Hansapank